

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
ZADANIA EPISTEMOLOGII HISTORII	13
Granica imputacji kulturowej	13
Problem imputacji kulturowej w historii	14
Metafory genezy i rozwoju	16
Kulturowa „zasada nieoznaczoności”	18
Granice imputacji kulturowej w historii. Historia w kręgu hermeneutycznym	20
Idea metafory historiograficznej	25
O metaforze językowej	26
Nieklasyczne pojęcie metafory	29
Metaforyzowanie jako abstrahowanie i modelowanie	30
Logiczny schemat i sens retoryczny metafory	31
Funkcja heurystyczna metafory	33
Geneza i los metafory	34
Zadania epistemologii historii	36
SPÓR O METAFORY WE WSPÓŁCZESNEJ HISTORIOGRAFII FRANCUSKIEJ	38
Losy jednej metafory: „rewolucja”	38
Dygresja o metaforach rozwoju i genezy	40
Poznawcza funkcja metafor	43
O metaforze „rewolucji” – ciąg dalszy	44
Walka metafor we współczesnej historiografii francuskiej	46
Odświeżanie klasycznych metafor	48
Rewidowanie klasycznych metafor	54
POWSTANIE HISTORIOGRAFII MODERNISTYCZNEJ	56
Uhistorycznianie ekonomii i ekonomizowanie historii	56
Ekonomia w sieci metafor historiograficznych	57
Ekonomizowanie historii. Twórcy historii gospodarczej: François Simiand i Ernest Labrousse	61
Historia cen – spór o metafory	61

Od umiarkowanego do skrajnego modernizmu	70
Apologeci kwantytatywnej historii: Pierre Chaunu i Emmanuel Le Roy Ladurie	71
MODERNIZM UMIARKOWANY	77
Braudelowskie metaforyzowanie świata	77
Człowiek w systemie społecznym	79
Determinowanie w systemie globalnym	84
Uhistorycznianie przyrody w systemie społecznym Braudela	85
Niepełna globalność	89
Procesualny świat	93
Metafory umiarkowanego modernizmu	96
Scjentyistyczne ujęcie kultury materialnej	100
Od geografii historycznej do ekologii historycznej	100
Antropologizowanie kultury materialnej	103
Kultura materialna a historia globalna	103
Kultura materialna jako infraekonomika	104
Między „rzeczami” a rzeczywistością myślową	108
Wymiar temporalny historiografii modernistycznej	109
Dwie przesłanki	109
Czas modernistów	113
Niewspółmierność metafor historiograficznych	115
Odwrót od perspektywy bezpośredniej antropomorfizacji	117
W poszukiwaniu metafory syntetyzującej	121
Bilans historiograficzny. <i>Nouvelle histoire</i> w wąskim sensie	124
POWSTANIE NIEMODERNISTYCZNEJ HISTORIOGRAFII	127
Antropologia historyczna	128
Badania nad <i>mentalité</i>	131
Zakończenie	140
Literatura	143
Summary	149
Indeks osób	153